

Belgische Grasparkieten Club vzw

De Belgische Grasparkieten Club vzw (BGC)

aangesloten bij

World Budgerigar Organisation (WBO)

Belgische Ornithologische Unie (BOU)

Confédération Ornithologique Mondiale (COM)

Raad van Beheer :

Bert Sempels : Voorzitter / Algemeen Coördinator
0479/805466 bert.sempels@yahoo.com

Dirk Meskens : Administratief Coördinator / Ringendienst
WBO en BOU afgevaardigde
0477/285995 dirkmeskens@msn.com

Rekeningnummer BGC :

IBAN : BE 56 0011 0585 7388 -

BIC : GEBABEBB

Maarten Heylen : Regio Afgevaardigde Brabant & Limburg
WBO en BOU afgevaardigde
Coördinator Technische Commissie
0468/267662 heylenm@hotmail.com

Kurt Vandewoestyne : Regio Afgevaardigde Vlaanderen (Oost & West)
0471/652387 kurt.vdw.de.bruyne@gmail.com

Mathieu Bily : Regio Afgevaardigde Wallonië / Showmanager
0474/746093 mjb1.budgie@gmail.com

Geert Mellaerts : Logistiek Coördinator / Clubfotograaf
0476/222155 geert.mellaerts@skynet.be

Anja Leemans : Coördinator Sectie Kleurgrasparkieten
0497/204738 a.leemans@hotmail.be

Technische Commissie (keurderskorps) :

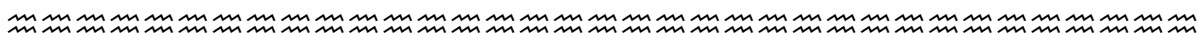
Maarten Heylen : Algemeen Coördinator
Bert Sempels : waarnemer Raad van Beheer

Keurmeesters sectie Postuurgrasparkieten :

Dirk Meskens : 0477/285995 dirkmeskens@msn.com
Maarten Heylen : 0468/267662 heylenm@hotmail.com
Patrick Van Zwol : 0486/545388 patrick.vanzwol@telenet.be
Rene Heylen : 0475/438732 r.heylen@telenet.be
Mathieu Bily : 0474/746093 mjb1.budgie@gmail.com
Peter van Amelsvoort (N) : 31 6/12324090 p_vanamelsvoort@hotmail.com

Keurmeesters sectie Kleurgrasparkieten :

Patrick Van Zwol : 0486/545388 patrick.vanzwol@telenet.be
Mathieu Bily : 0474/746093 mjb1.budgie@gmail.com
Niko Hermans (gastkeurder KBOF) : 0497/113427 Cynnik@hotmail.com

emailadres van BGC : BGCvzw@outlook.com

NIEUWE WEBSITE : www.grasparkiet-bgc.be

Beste BGC leden,

We zijn nog januari als ik dit voorwoord schrijf, dus bij deze mijn beste wensen voor 2026. Ik wens jullie een jaar vol voorspoed en een goede gezondheid en veel geluk en plezier met onze gezamenlijke hobby namelijk het kweken en showen van grasparkieten.

In het weekend van 16-18 januari 2026 waren we ook met impressionante stand aanwezig op de COM wereldkampioenschappen in Marche-en-Famenne. Elders in deze Newsflash blikken we er even op terug We hebben daar BGC weer wat internationaal op de kaart gezet.

Naast een aantal nieuwe leden (! **Van harte welkom in de grootste grasparkietenfamilie in België !**) hebben het grotendeels van de leden hun lidmaatschap verlengd wat ons – als Raad van Bestuur – de moed en de kracht geeft om voor jullie weer een mooi jaarprogramma uit te werken met internationale gasten.

Ook in 2026 slagen wij ons lidgeld niet op !! Het blijft 35€. Lidgeld nog niet betaald aarzel niet om dit zo vlug mogelijk in orde te brengen zo blijven jullie lid van de grote BGC-grasparkietenfamilie in België.

Stort vandaag nog 35€ op Rekeningnummer BGC :

IBAN : BE 56 0011 0585 7388

BIC : GEBABEBB

Op vraag van onze leden hebben we in 2025 de Newsflash afgedrukt en per post verstuurd. Onze leden laten ons weten dat dit voor hen geen meerwaarde was. In 2026 versturen we de Newsflash dus enkel via e-mail en het vrijgekomen budget gaan we aanwenden om jullie weer verschillende keren **EXTRA** in de watten te leggen.

Vriendelijke groeten,

Bert Sempels - voorzitter BGC vzw

Partners MJB
Mathieu & Julien
Budgie Farm B-6953 Lesterny
0032 (0)474 746 093

UNE ARDEUR
D'AVANCE

Province de
Luxembourg

HHW1
Partners

Heylen - Waerzeggers

Maarten: 0032(0)468 267 662
Erik: 0032(0)496 969 914
Mario: 0032(0)474 262 906
heylenm@hotmail.com HHW1budgies@outlook.be

Ook in 2026 bieden we jullie de mogelijkheid om een kwekersadvertentie in onze full color Newsflash te zetten aan zeer democratische prijzen. De prijzen zijn al 3 jaar ongewijzigd !!

Vanaf 2026 gaan we de kwekersadvertenties ook publiceren op onze website en onze facebookpagina.

Jouw Kwekersadvertentie hier ????

Dat kan !

¼ A4 zwart/wit voor 25€ per jaar.

¼ A4 full color voor 50€ per jaar.

½ A4 zwart/wit voor 75€ per jaar.

½ A4 full color voor 100€ per jaar

Wil je graag ook een kwekersadvertentie zetten in onze Newsflash in 2026, maar heb je geen inspiratie, geen nood neem contact op met ons via BGcvzw@outlook.com en wij maken voor jou een advertentie op maat !

Meervoudig showwinnaar
bij VGC—NGC— BGC

Patrick

Champion Kweker

Van Zwol

Walemstraat 26 A

2860 Sint-Katelijne-Waver

0486 54 53 88

Patrick.vanzwol@telenet.be

WBO - COM keurder

Geert Mellaerts

Leuwensesteenweg 133

3390 Tielt - Winge

0476 22 21 55

mellaerts.geert@skynet.be

Frans Verbeeck

Pluisstraat 7

2220 Heist op den Berg

frans.verbeeck5@gmail.com

☎ 0474 316 569

Bert SEMPELS

Sint-Pietersstraat 130

B - 3300 Vissenaken

bert.sempels@yahoo.com

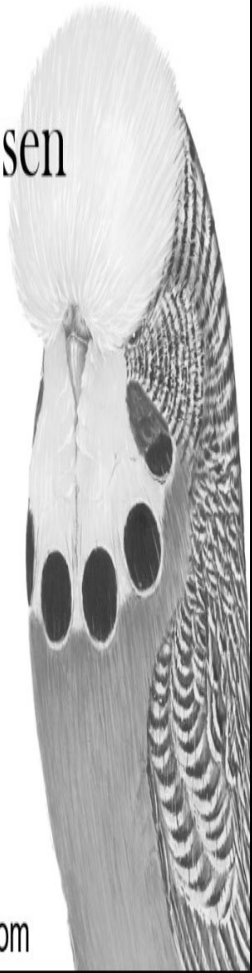
00 32 479 805 466

BI122

Partnership
Meskens - Marynissen

D Brandstraat 115
B-9255 Buggenhout
0477 28 59 95
dirkmeskens@msn.com
M **WBO & BGC Keurmeester**
J S'Herenbaan 116
B-2840 Reet
1 03 844 44 51
jan.marynissen@hotmail.com

A photograph of three budgies perched on a wooden stick against a dark red background. Above them is a gold award ribbon with the text 'KDBB' and a signature. The budgies are yellow-green, grey, and yellow-green.

Koen Doudelet
Felix Wouterserf 1 - 1502 Lembeek (Halle)
GSM 0479 98 92 93

 KOEN RAAD

 PHOTOGRAPHY

The Official WBO Pictorial Ideal
© WBO September 2024

Roy Aplin

Een terugblik op de COM mondial (wereldkampioenschappen) op 16-18 januari 2026 in Wex te Marche-en-Famenne

In januari 2026 vormde Marche-en-Famenne gedurende enkele dagen het absolute epicentrum van de internationale vogelwereld. Met de 73ste editie van de Mondial C.O.M. streek het meest prestigieuze kampioenschap neer in eigen land. Voor de liefhebbers van de grasparkiet was dit een unieke gelegenheid om de wereldtop van nabij te bewonderen.

Het WEX: Een logistiek huzarenstuk :

De keuze voor het WEX (Wallonië Expo) als gastlocatie bleek een schot in de roos. De moderne en ruime hallen boden de perfecte logistieke omstandigheden om een evenement van deze omvang, met duizenden vogels uit alle continenten, vlot te trekken. Kwekers uit tal van landen kwamen hier samen om hun kweekresultaten te meten, ervaringen uit te wisselen en de nieuwste trends binnen de diverse vogeldisciplines te bespreken. Ik bezocht de show op zaterdag 17 januari, traditiegetrouw de drukste en meest sfeervolle dag. Al bij het betreden van de hallen werd de schaal van deze organisatie duidelijk. De enorme variëteit aan vogels, van verfijnde kanaries en exoten tot imposante parkieten, toonde de indrukwekkende breedte van onze internationale hobby.

Foto's gemaakt voor het artikel in samenwerking met Geert Mellaerts, Maarten Heylen, Bert Sempels en Peter van Amelsvoort.

Focus op de grasparkiet: De BGC in de kijker

*Mijn persoonlijke aandacht ging uiteraard uit naar de sectie van de grasparkieten. Een bijzonder lichtpunt was de presentatie van de **Belgische Grasparkieten Club (BGC)**. De club slaagde erin haar werking op een zakelijke, heldere en transparante manier voor te stellen. Dit soort professionele publiekswerking is essentieel om onze specifieke tak van de vogelkweek positief in de schijnwerpers te zetten en nieuwe leden te enthousiasmeren.*

Twee van de aanwezige topkwekers, Mathieu Bily en Ladislav Groda, die met hun vogels meerdere ereprijzen wonnen. Foto links: Hier ziet u Mathieu Bily (met pet) samen met de auteur van het artikel. Tweede foto: De kampioenvogel van Mathieu Bily tijdens de C.O.M. 2026. Deze vogel is nauw verwant aan de winnaars van de WBO 2025 in dezelfde kleurslag. Derde foto: Ladislav Groda (midden) geflankeerd door Maarten Heylen en de voorzitter van de BGC, Bert Sempels. Daarnaast een recessief bonte vogel uit zijn inzendingen die bijzonder mijn aandacht trok.

De kwaliteit in de kooien was, zoals verwacht op een Mondial, van een uitzonderlijk hoog niveau. Het bood een perfecte gelegenheid om de huidige internationale kweektrends en de subtiele evoluties in de keuringsstandaarden te analyseren.

Kritische reflectie: Een uitdaging voor de toekomst

Toch blijft een bezoek aan een Mondial voor de gespecialiseerde grasparkietenkweker nooit helemaal vrij van kritische reflectie. Het is in vakkringen een algemeen bekend feit dat langdurige tentoonstellingen die meerdere dagen beslaan, zoals dat bij de C.O.M. systeem gebonden het geval is, een enorme belasting vormen voor de moderne standaardgrasparkiet. Deze vogels zijn in feite uiterst gevoelige atleten. Om hun volle potentieel op het vlak van houding en conditie te kunnen tonen, zijn ze aangewezen op korte tentoonstellingsperiodes. Om die reden heeft het format van de eendaagse show, of tentoonstellingen met maximaal één of twee overnachtingen, zich bij de BGC en vele andere speciaalclubs ruimschoots bewezen. Het is onmiskenbaar dat de meerdaagse duur van de Mondial een directe invloed heeft op het aantal inschrijvingen bij de standaardgrasparkieten. Veel topkwekers aarzelen begrijpelijkerwijs om hun meest waardevolle vogels gedurende zo'n lange periode bloot te stellen aan de stress van een dergelijke grootse manifestatie. Het blijft een boeiende vraag voor de toekomst van de internationale federatie: hoe kan men de spagaat tussen de traditie van een grote "Wereldshow" en de specifieke behoeften van de moderne grasparkietenzucht overwinnen? Dit doet echter niets af aan de glans van de editie van dit jaar in Marche-en-Famenne. Integendeel, het dient als een belangrijke impuls om onze hobby met oog voor dierenwelzijn voortdurend te blijven ontwikkelen.

Bij de kleurgrasparkieten speelt de duur van de tentoonstelling minder een rol, ze waren dan ook in grote getallen aanwezig en zitten de laatste jaren duidelijk in de lift met veel nieuwe inzenders. Bij de kleurparkieten is de wildkleur nog rijkelijk vertegenwoordigd. De vogel, afbeelding rechts boven kooi 4845 met de gouden rozet, is afkomstig van Kristof Devoldere.

Conclusie

Deze 73ste Mondial was meer dan een optelsom van klassementen en medailles. Het was een "Weltklasse" evenement in alle opzichten. Het toonde zowel de enorme kansen als de complexe uitdagingen waar de internationale vogelkweek vandaag de dag voor staat. Voor de Belgische grasparkietenliefhebber was het een inspirerende editie in eigen land, die ongetwijfeld weer voor de nodige motivatie zorgt in de kweekkooien voor het komende seizoen.

Impressies van de standaardgrasparkieten

We zijn onze rondgang begonnen bij de lichtgroene wildkleur. Dit is een kleurslag die we in ere moeten houden. Niet alleen uit nostalgie, maar ook omdat deze kleurslag het verdient om bij de standaardgrasparkieten weer naar een hoger niveau te worden getild.

Bily Mathieu

Bily Mathieu

Anné Glenn

Anné Glenn

Bremberger Johannes

Groda Ladislav

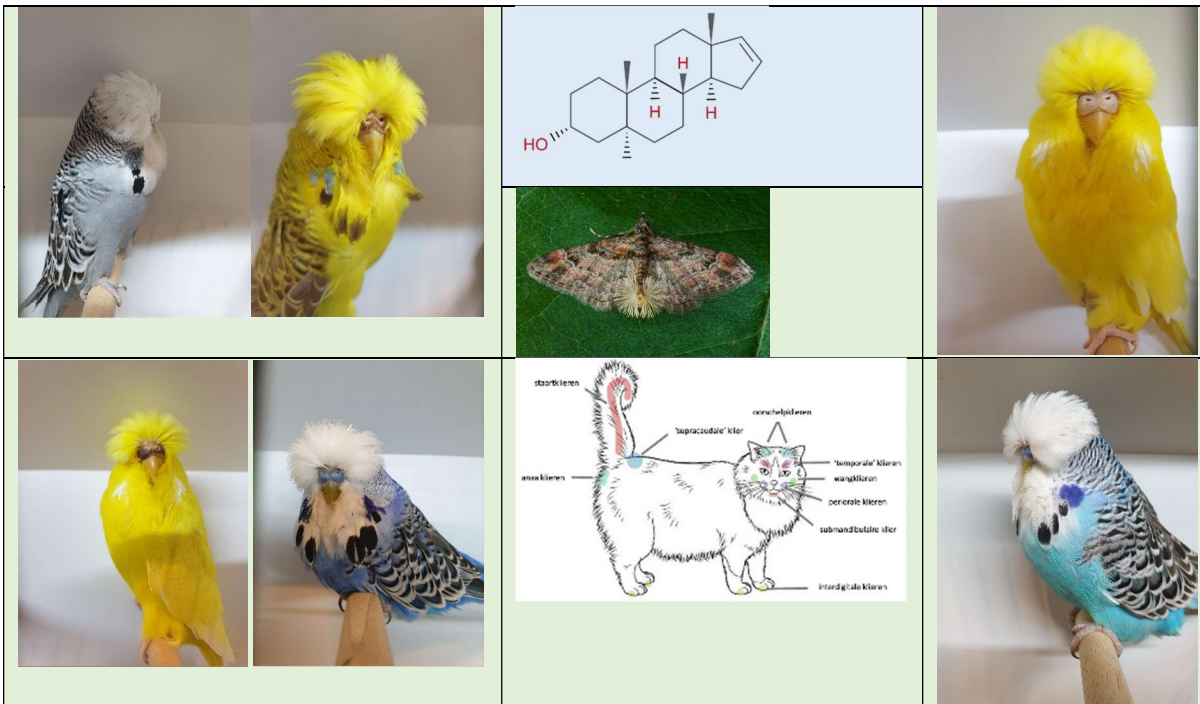

Van harte proficiat aan alle BGC leden die deelnamen met hun toppersresultaten !

Geur, Microbioom en Verzorging bij Grasparkieten

Een onmiskenbare rol van geur in het welzijn van grasparkieten

Peter van Amelsvoort (keurmeester BGC)

Bron: Wikipedia. Door Svdmolen - Een vrouwelijke *Gymnoscelis rufifasciata* die feromonen afscheidt. Eigen werk, CC BY 2.5, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=2187341>. Foto's show Tielt-Winge (Be) 2024 door de auteur P.v. Amelsvoort.

Bronnen en literatuur (volgens ChatGPT.com)

Hagelin, J. C. (2007).	Bird odors and other chemical substances: A defense mechanism or overlooked mode of communication? <i>The Auk</i> .
Roper, T. J. (1999).	Olfaction in birds. <i>Advances in the Study of Behavior</i> .
Caro, S. P., et al. (2015).	Chemosignals and mate choice in birds. <i>Hormones and Behavior</i> .
Whittaker, D. J., et al. (2019).	The role of the microbiome in chemical communication. <i>Integrative and Comparative Biology</i> .
Ruiz-Rodríguez, M., et al. (2009).	Bacterial community structure on bird feathers. <i>Applied and Environmental Microbiology</i> .
Jacob, J., & Ziswiler, V. (1982).	The uropygial gland. In: <i>Avian Biology</i> , Vol. VI.
Leclaire, S., et al. (2014).	Bacterial communities in the uropygial gland of birds. <i>PLoS ONE</i> .
Doneley, B. (2016).	<i>Avian Medicine and Surgery in Practice</i> .
Ritchie, B. W., Harrison, G. J., & Harrison, L. R. (1994).	<i>Avian Medicine: Principles and Application</i> .

Inleiding

Lange tijd werd gedacht dat vogels weinig tot geen reukzin bezaten. Toch weten we inmiddels dat dit beeld onterecht is. Steeds meer wetenschappelijk onderzoek toont aan dat geur bij vogels, inclusief grasparkieten, een belangrijke rol speelt in hun

communicatie, gezondheid en voortplanting. Deze ontdekking heeft niet alleen theoretische waarde, maar heeft ook praktische gevolgen voor vogelkwekers. Het beïnvloedt de manier waarop we voor grasparkieten zorgen, hen huisvesten, voeren en zelfs de manier waarop we hun welzijn begrijpen. In dit artikel onderzoeken we de rol van geur bij grasparkieten en de impact ervan op hun gezondheid en gedrag.

Hebben Vogels Lichaamsgeur ?

In tegenstelling tot zoogdieren, die zweetklieren hebben om hun lichaamstemperatuur te regelen en geurstoffen af te geven, hebben vogels geen zweetklieren. Toch produceren zij geurstoffen, die voornamelijk via de *uropygiale klier* (de stuitklier) vrijkomen. Deze klier scheidt een olieachtige substantie af waarmee vogels hun veren poetsen. Wat opmerkelijk is, is dat deze olie, die zelf geurloos lijkt, door bacteriën op de huid en veren kan worden omgezet in vluchtige geurstoffen. Daarnaast speelt het *microbioom* van de huid en veren een cruciale rol in de geur. Net als bij mensen, leven er op de huid en veren van vogels bacteriën die de uiteindelijke geur beïnvloeden. Bij grasparkieten is de stuitklier relatief klein, maar toch functioneel. Hoewel de geur die hieruit voortkomt voor ons nauwelijks waarneembaar is, is deze voor soortgenoten van groot belang.

Waarvoor Gebruiken Vogels Geur ?

Geur speelt bij vogels een belangrijke rol in verschillende gedragingen en interacties. Onderzoek bij verschillende vogelsoorten toont aan dat geur een rol speelt in:

- **Partnerkeuze:** Vogels kunnen via geur informatie verkrijgen over de genetische compatibiliteit en de gezondheid van hun partner. Dit helpt hen inteelt te vermijden en draagt bij aan een gezonde voortplanting.
- **Herkenning van Soortgenoten en Nest:** Jonge vogels kunnen hun ouders herkennen aan hun geur, en omgekeerd. Dit is een belangrijke factor in de sociale interactie tussen vogels.
- **Gezondheidsstatus:** Veranderingen in de geur van een vogel kunnen wijzen op gezondheidsproblemen, infecties of hormonale veranderingen. Dit maakt geur een belangrijke indicator voor het welzijn van de vogel.

Hoewel grasparkieten sterk visueel en auditief communiceren, is geur dus een aanvullende, vaak onderschatte factor in hun sociale interactie en partnerkeuze.

Het Microbioom :

Het *microbioom* speelt een sleutelrol in het creëren van de geur van grasparkieten. Net als bij mensen worden de geurstoffen geproduceerd door de interactie tussen de lichaamssecreties van de vogel en de bacteriën die op de huid en veren leven. Dit microbioom is gevoelig voor verschillende omgevingsfactoren, zoals voeding, hygiëne en stress. Een gezond microbioom helpt de vogel om geurstoffen op een natuurlijk evenwichtige manier af te geven. Dit zorgt voor een stabiele geur die voor soortgenoten herkenbaar is. Wanneer het microbioom uit balans raakt, bijvoorbeeld door stress of een ongezonde voeding, kunnen de geurstoffen veranderen, wat niet alleen invloed heeft op de geur zelf, maar ook op de algehele gezondheid van de vogel.

Factoren die het microbioom van grasparkieten beïnvloeden zijn onder andere:

- **Voeding:** Een gevarieerd dieet ondersteunt een gezond microbioom. Groenten en omega-3 vetzuren kunnen de kwaliteit van de geur verbeteren.

- **Hygiëne:** Overmatige reiniging of het gebruik van agressieve schoonmaakmiddelen kan het natuurlijke bacteriële evenwicht verstoren.
- **Stress:** Chronische stress kan leiden tot een verstoord microbiom, wat zichtbaar kan zijn in de geur van de vogel en mogelijk ook in hun gedrag.

Voeding en Geur bij Grasparkieten :

Voeding speelt niet alleen een rol in de fysieke gezondheid van grasparkieten, maar heeft ook invloed op de geur die zij afgeven. Een eenzijdig dieet kan de samenstelling van de stuitklierolie beïnvloeden, wat kan leiden tot een verstoord geur. Een dieet rijk aan vetten en omega-6-vetzuren kan bijvoorbeeld het microbiom negatief beïnvloeden, terwijl het opnemen van meer omega-3-vetzuren en groenten kan bijdragen aan een gezonder microbiom en een evenwichtige geur.

Enkele praktische voedingsaanbevelingen voor kwekers om de geur en algehele gezondheid van grasparkieten te verbeteren:

- **Groenten:** Bladgroenten, wortels en broccoli bevorderen een divers microbiom.
- **Omega-3-bronnen:** Lijnzaad en algenproducten dragen bij aan gezonde vetzuren in de huid.
- **Beperk suikers:** Overmatig gebruik van fruit kan leiden tot een microbiële disbalans.

Hygiëne en Geur – Meer Is Niet Altijd Beter !

Hygiëne is essentieel voor de gezondheid van grasparkieten, maar overmatige reiniging kan het natuurlijke evenwicht verstoren. Het is belangrijk om het juiste evenwicht te vinden in de schoonmaakpraktijken. Sterk geparfumeerde schoonmaakmiddelen of producten met agressieve chemicaliën kunnen schadelijk zijn voor de vogels en hun geurcommunicatie verstoren.

Wat werkt beter?

- **Regelmatig schoonmaken** van zitstokken en bodembedekking zonder agressieve desinfectantia.
- **Milde reinigers** en **warm water** voor de dagelijkse schoonmaak.
- **Goede ventilatie** om vocht en bacteriegroei te beperken.
- **Regelmatige badmogelijkheden** voor de vogels, zodat ze hun veren kunnen reinigen zonder het microbiom volledig te verstoren.

Stress, Geur en Gezondheid :

Stress is een van de grootste vijanden van de gezondheid van een vogel. Bij grasparkieten kan chronische stress, bijvoorbeeld door een te kleine kooi of een ongeschikte groepssamenstelling, leiden tot veranderingen in het microbiom en de geur. Dit kan een negatieve invloed hebben op de veer kwaliteit en het immuunsysteem van de vogel, waardoor zij vatbaarder worden voor infecties. Een gezonde vogel ruikt misschien niet “lekker” of “niet lekker” volgens onze menselijke standaarden, maar zijn geur is stabiel en herkenbaar voor soortgenoten. Stress kan ervoor zorgen dat de geur verandert, wat voor andere vogels een teken kan zijn van ongeschiktheid als partner of gezondheidsrisico.

Concreet Advies voor de Vogelkweker :

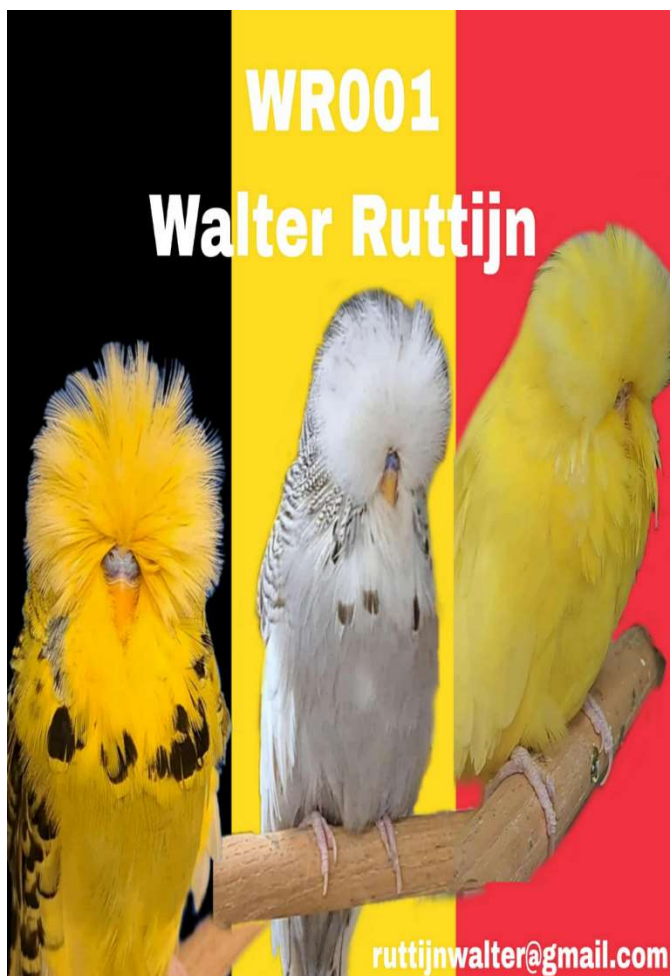
Voor de kweker betekent dit dat geur een belangrijke aanwijzing kan zijn voor het welzijn van grasparkieten. Let niet alleen op de uiterlijke kenmerken, kleur en geluid, maar ook op de onzichtbare signalen zoals geur en gedrag gekoppeld aan de geur. Vogels die afwijken in geur of die afwijkend poetsen, kunnen een onderliggend gezondheidsprobleem hebben.

Praktische aandachtspunten voor kwekers:

- **Gezonde voeding** ondersteunt niet alleen het uiterlijk van de vogels, maar ook hun geurcommunicatie.
- **Hygiëne** moet zorgvuldig worden beheerd om het microbioom in balans te houden.
- **Stressreductie** is essentieel voor het behoud van een gezonde geur en het algehele welzijn van de vogels.

Geur als Sleutelfactor voor Gezondheid en Welzijn

Hoewel grasparkieten geen "lichaamsgeur" hebben zoals mensen, speelt geur een cruciale rol in hun communicatie, gezondheid en voortplanting. Door aandacht te besteden aan voeding, hygiëne en stressbeperking, kan de kweker bijdragen aan een gezond microbioom en een stabiele geur, wat essentieel is voor het welzijn van de vogels. Geur mag dan subtiel zijn, maar het is zeker niet onbelangrijk voor de gezondheid en het gedrag van grasparkieten.

Advertisement for Bert RAEYMAEKERS. The top half has a yellow background with the name 'Bert RAEYMAEKERS' in black. Below is a stylized logo of a bird in a green hat and red cape. A blue budgie is perched on the right. The text 'BR 23' is in black Gothic font. The bottom half has a red background with the phone number '+32 473 58 51 40' and the email 'br23@schilduil.org' in white.

ANDRE VAN ROMPAEY

Guido Gezellelaan 7
2580 Putte

GSM: 0495 12 76 78

andre.van.rompaey@pandora.be

Kweker :
postuur grasparkieten

Wereldkampioen
Almeria
2012

BGC in 2026

16/05 – zaal Jongensschool Tielt-Winge :

Open Babyshow Postuurgrasparkieten & Jongvogelshow
Kleurgrasparkieten

Keurders :

postuurgrasparkieten : Dirk Meskens & Jesper Jørgenson
(Denemarken)

Kleurgrasparkieten : Niko Hermans

13/06 – zaal Jongensschool Tielt-Winge :

Internationale Grasparkietenverkoop

15-16/08 – zaal GC De Maere Tielt-Winge :

Open internationaal Belgisch Kampioenschap Postuurgrasparkieten en
Kleurgrasparkieten

Keurders : postuurgrasparkieten : Mathieu Bily & Geoff Tuplin
(Engeland) & Ian Ainley (Engeland)

Kleurgrasparkieten : Jens Pollman & Martin Stieglmaier (Duitsland)

26/09 – zaal Jongensschool Tielt-Winge :

Belgian Budgie Fest : meer info in volgende Newsflash

Nota van de raad van Bestuur : De jongvogelshow van de kleurgrasparkieten op 16 mei 2026 zal gekeurd worden door Mathieu Bily ter vervanging van Nico Hermans.

Het ontbreken van donsveren bij jonge Ino-grasparkieten

Hypothesen, oorzaken en mechanismen, met verklaringen voor Ino-kwekers!

Het artikel is mede mogelijk gemaakt op basis van de enquête respons die in de Newsflash van december 2025 verscheen op vraag van Peter van Amelsvoort (BGC keurder)

Afbeeldingen van de veren Fabia Meyer op Pixabay, door de auteur van het artikel bewerkt met Potoroom, de Ino-vogels zijn van Walter Ruttijn. De lichtgroene split vogel komt uit de eind vogelverkoop van Harrie Aardema.

Inleiding :

Grasparkieten zijn populaire vogels en gewaardeerde kweekvogels vanwege hun levendige karakter en kleurrijke verenkleed. Bij kwekers van Ino-grasparkieten wordt een bijzonder fenomeen waargenomen: jonge vogels ontwikkelen soms geen donsveren op de rug. Dit kan verwarrend zijn voor kwekers, die zich afvragen of dit komt door een genetisch defect, een voedingsprobleem, het pikken van veren door de ouders of een ander onderliggend probleem in de verenontwikkeling.

Het ontbreken van donsveren roept de vraag op of er iets fundamenteels mis is met de ontwikkeling van de veren, of dat het een natuurlijke variatie is die bij de Ino-mutatie voorkomt.

In dit artikel onderzoeken we mogelijke verklaringen voor het ontbreken van donsveren bij jonge Ino-grasparkieten, met speciale aandacht voor genetische factoren en de rol van modulaire cellen in de verenontwikkeling. Door de achterliggende mechanismen te begrijpen, kunnen kwekers beter geïnformeerde beslissingen nemen bij het fokken van deze vogels.

Met dank aan de kwekers die hebben deelgenomen aan de enquête over dit onderwerp en hebben gereageerd op de QuickScan op Facebook namens de auteur van dit artikel

Peter van Amelsvoort

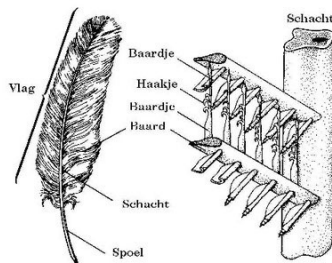

Foto 1: <https://natuur-fotos.com/veren-van-vogels-een-wonder-van-aanpassing/> Foto 2: <https://kevinclijmans.jimdofree.com/foto-s/andere-soorten/>

De betekenis van donsveren in de vroege levensfase :

Donsveren spelen een cruciale rol bij de thermoregulatie van jonge vogels, vooral in de eerste levensweken, wanneer ze hun lichaamstemperatuur nog niet zelfstandig kunnen regelen. Deze zachte, lichte veren vormen een isolerende laag die helpt de lichaamswarmte vast te houden en bescherming biedt tegen onderkoeling.

Donsveren zijn ook belangrijk voor de verdere ontwikkeling van het dier, omdat ze de basis vormen voor het latere verenkleed. Vooral in koelere omgevingen of bij vogelsoorten met een korte nestfase zijn donsveren essentieel. Naarmate de vogel ouder wordt, vallen de nestdonsveren geleidelijk uit en worden ze vervangen door contourdonsveren, die aan de basis van de contourveren vastzitten en de huid beschermen, terwijl ze de aerodynamica verbeteren.

Donsveren, verenpapillen en Ino-mutaties :

De ontwikkeling van een donsveer begint al in het ei. Op de huid van het embryo ontstaan kleine verdikkingen, verenpapillen genoemd. Deze structuren vormen het beginpunt voor zowel donsveren als contourveren. Een verenpapil bestaat uit snel delende huidcellen en bindweefselcellen, waaruit later de verenfollikel en de donsveren ontstaan. Als deze papillen niet correct worden gevormd of niet op tijd geactiveerd worden, ontstaan er op die plek geen donsveren. Bovendien verschillen de signalen en activeringstijden per lichaamsregio, waardoor sommige gebieden gevoeliger zijn voor ontwikkelingsstoornissen dan andere.

Waarom sommige Ino-jonge vogels geen dons op de rug hebben ?

Bij Ino-grasparkieten wordt vaak waargenomen dat jonge vogels weinig of geen dons op de rug ontwikkelen, terwijl op buik, flanken en kop normale donsveren verschijnen. Dit wijst op een regio-specifieke verstoring in de genetische regeling van de vroege verenontwikkeling. Hoewel de Ino-mutatie vooral bekend is vanwege sterk verminderde pigmentvorming, kan ze ook andere processen beïnvloeden (*pleiotropie*). In dit geval lijkt de mutatie bepaalde ontwikkelingseffecten te verzwakken die nodig zijn voor de vorming van verenpapillen, waardoor donsveren op de rug uitblijven.

Waarom juist op de rug ?

De rug is van nature een gebied waar de ontwikkeling van donsveren iets later start en gevoeliger is voor verstoringen. De Ino-mutatie kan de al zwakkere signalen in dit gebied verder verzwakken, waardoor nauwelijks donsveren ontstaan. Andere regio's, zoals buik en kop, hebben robuustere of overlappende regelsystemen, waardoor daar normale donsontwikkeling mogelijk blijft.

De gladde rug van de voorste vogel foto 2, is al een vroegtijdige indicatie dat het nestdons gedeeltelijk ontbreekt of vertraagd wordt gevormd.

Functionele stoornis of ontwikkelingsvertraging ?

Bij jonge Ino-grasparakieten zonder dons op de rug spelen twee mechanismen mogelijk een rol:

- **Functionele stoornis:** de groeisignalen voor de verenpapillen zijn te zwak om volledige ontwikkeling te starten, waardoor de donsveren permanent ontbreken.
- **Tijdelijke vertraging:** in sommige gevallen worden de signalen later geactiveerd, waardoor het rug-dons pas laat of in beperkte mate verschijnt.

Welk mechanisme domineert, verschilt per vogel en per kweeklijn, omdat de expressie van de Ino-mutatie variabel is.

Hypotrichose bij vogels: oorzaken en vormen :

Hypotrichose is een genetische aandoening die leidt tot verminderde of afwezige veren. Hoewel bekend uit de pluimveehouderij, kan het ook bij andere vogelsoorten voorkomen. De ernst varieert van mild (geen grote impact op het dier) tot ernstig (kan overleving bedreigen). De meeste vormen zijn genetisch bepaald en volgen vaak een autosomaal recessief patroon. Milde vormen hebben weinig invloed op de levenskwaliteit, terwijl ernstige vormen extra zorg vereisen. Omgevingsfactoren kunnen soms ook bijdragen.

Nestdons en contourdons :

Nestdons valt uit naarmate de vogel ouder wordt en wordt vervangen door contourdons, dat aan de basis van de contourveren vastzit. Contourdons blijft constant aanwezig in het volwassen verenkleed en wordt alleen vervangen tijdens de rui. Het is belangrijk voor thermoregulatie en bescherming tegen invloeden van buitenaf.

Modulaire cellen en hun rol :

Modulaire cellen zijn cruciaal voor de vorming van veren. Ze delen zich en vormen de verenpapillen, waaruit de veren groeien. Verstoring van de deling of differentiatie kan leiden tot incomplete of abnormale veren. Dit kan bij sommige Ino-grassparkieten voorkomen, vooral in lijnen waar genetische variaties de ontwikkeling van donsveren beïnvloeden. Verenpapillen vormen de basisstructuur voor veren, terwijl modulaire cellen via deling en differentiatie de papillen en veren zelf creëren.

Verenpapillen zijn de structuren die de basis vormen voor de vorming van veren, terwijl modulaire cellen de cellen zijn die door deling en differentiatie zowel de papillen als de veren zelf ontwikkelen.

Oorzaken van het ontbreken van rugdons :

- **Genetische factoren:** De Ino-mutatie kan de productie van eiwitten verstoren die nodig zijn voor verenontwikkeling, waardoor modulaire cellen minder effectief zijn.
- **Hormonale of metabole veranderingen:** Verstoringen veroorzaakt door de mutatie kunnen ook leiden tot verminderde donsproductie.

Misverstanden bij kwekers :

Het ontbreken van rugdons wordt vaak gezien als een ontwikkelingsprobleem. In werkelijkheid is het een genetische variatie en geen defect. Het heeft geen negatieve impact op de gezondheid van de vogels. Verdere studies zijn nodig om de biologische mechanismen van modulaire cellen en de effecten van de Ino-mutatie volledig te begrijpen.

Invloed op het fenotype :

Donsveren beïnvloeden tijdelijk de ruglijn en lichaamsvorm bij jonge vogels. Zodra nestdons uitvalt en contourveren groeien, is het effect op het uiteindelijke uiterlijk minimaal. Het visuele verschil tijdens de jeugd heeft doorgaans geen blijvende impact op de volwassen lichaamsvorm.

Aanbevolen literatuur :

- *The Auk*: wetenschappelijk tijdschrift over ornithologie en verenontwikkeling.
- *The Handbook of Avian Hybrids of the World*: informatie over kleurmutaties en verenkleed.
- *The Avian Incubation Handbook* – G. L. Harrison: behandelt broedgedrag en veranderingen in verenkleed, inclusief bij grassparkieten.

partner van de **B**elgische **G**rasparkieten **C**lub vzw (**BGC**)

Aanbevolen
door
TOPFOKKERS

TERPICA

Voor al uw vogelbenodigdheden | www.terpica.nl
E-mail: info@terpica.nl | Mobiel: +31 6 46722257

Terpica PRO zaad- en eivoermengelingen

PRO Kleur Grasparkiet | 8BXF PRO Agapornis | HHW1 Standaard Grasparkiet
Alle Slaats mengelingen

Terpica natuurlijke gezondheidslijn

PRO BE | PRO TK | Mineralen | Multi-vitamines | Kruidenmix

Bezoek onze site voor een breed assortiment premium vogelbenodigdheden !

WWW.TERPICA.NL

Speciale wensen?
Informeert naar de
mogelijkheden

SLAATS
DIERENVOEDERS B.V.